

Φθιώτιδος Συμεών: «Ο τελώνης δεικνύει την οδό της Υπαπαντής»

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Φθιώτιδος

Στον Ιερό Ναό του Αγίου Δημητρίου Κάτω Τιθορέας, στην σκιά του χιονισμένου Παρνασσού, ιερούργησε εχθές Κυριακή του Τελώνου και Φαρισαίου, στην αρχή του Τριωδίου, ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Φθιώτιδος κ. Συμεών.

Η Αρχιερατική Θεία Λειτουργία μεταδόθηκε απευθείας από τηλεοράσεως, ραδιοφώνου και διαδικτύου. Τους ιερούς ύμνους απέδωσαν τοπικοί ιεροψάλτες, υπό τον Πρωτοψάλτη του Ναού κ. Βασίλειο Μακέδο, Γραμματέα του Κέντρου Εκκλησιαστικής Διακονίας, του Ιερού Επισκοπείου Ταλαντίου και Λοκρίδος.

Στο κήρυγμά του ο κ. Συμεών χαρακτηριστικά ανέφερε:

«Σήμερα ολοκληρώνεται αφενός μεν ο κύκλος της μεγάλης Δεσποτικής και Θεομητορικής εορτής της Υπαπαντής του Κυρίου μας, και αφετέρου ανοίγει μία νέα πνευματική περίοδος, το Άγιο Τριώδιο. Σήμερα ξεκινάει το Τριώδιο, το οποίο

έχει προορισμό το Άγιο Πάσχα και η Υπαπαντή του Κυρίου μας μας θυμίζει την προοπτική της συνάντησής μας με τον Χριστό. Η Υπαπαντή μας θυμίζει ότι σκοπός της ζωής μας είναι να συναντήσουμε τον Χριστό, αλλά και να συναντήσουμε και τον άλλον άνθρωπο και να συναντήσουμε τον άνθρωπο μέσα στην αγάπη, μέσα στην επικοινωνία, μέσα στη σχέση, μέσα στο ενδιαφέρον, μέσα στο νοιάξιμο, μέσα στην καλοσύνη. Να συναντήσουμε τον άλλον, όχι με κακία και έχθρα, αλλά να συναντήσουμε τον άλλον μέσα στα χαρίσματα και στις αρετές. Να συναντήσουμε τον άλλον άνθρωπο μέσα σε πνεύμα και σε κλίμα υγείας και θετικότητας κι όχι μέσα σε κλίμα τοξικότητας και αρνητικότητας. Αυτή η συνάντηση είναι που δίνει νόημα στη ζωή του ανθρώπου, άλλωστε η ζωή μας δεν είναι τίποτα άλλο παρά προσδοκία μιας συνάντησης.

Και το Τριώδιο όμως μοιάζει πολύ με την Υπαπαντή του Κυρίου μας. Ένας μακαριστός άγιος γέροντας, ο πατέρας Ανανίας Κουστένης, θέλοντας να δώσει έναν ορισμό για το τι είναι το Τριώδιο ενθυμούμαι ότι μου ανέφερε ότι το Τριώδιο είναι η συνταγή, είναι ο τρόπος, είναι το εργαλείο, είναι η μέθοδος που μας δείχνει, πώς θα συναντήσει ο άνθρωπος τον Θεό, πώς θα αποκαταστήσει ο άνθρωπος τις χαλασμένες του σχέσεις με τον Θεό και με τον άλλον άνθρωπο. Γι' αυτό και όλα τα βήματα του Τριωδίου δεν είναι τίποτα άλλο, παρά σκαλοπάτια, βηματισμοί για το πώς ο άνθρωπος θα βγει από τη μοναξιά του, θα πάψει να ζει μόνο για τον εαυτό του, πώς θα γίνει κοινωνικός άνθρωπος, πώς θα κοινωνικοποιηθεί πραγματικά και αληθινά και θα έρθει σε κοινωνία με το Θεό και σε κοινωνία με τον άνθρωπο.

Και αυτό το βλέπουμε έκδηλα σήμερα: βλέπουμε έναν άνθρωπο παντελώς ακοινωνήτο, τον Φαρισαίο της σημερινής παραβολής, εισέρχεται μέσα στο ναό, στέκεται στο μέσο του ναού, στρέφεται προς τον εαυτό του ουσιαστικά και τι κάνει; Εξομολογείται χωρίς να το καταλαβαίνει την αντικοινωνικότητα του, θεωρεί ότι απαριθμεί τις αρετές του, απαριθμώντας όμως τις δήθεν αρετές του φανερώνει το πόσο μόνος είναι, το πόσο ακοινωνήτος είναι, το πόσο άφιλος είναι, το πόσο ανέραστος είναι, το πόσο απόμακρος είναι. Πώς ξεκινάει; Ότι «ὅτι οὐκ εἰμὶ ὥσπερ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων». Ξεχωρίζει τον εαυτό του από τους άλλους ανθρώπους, λέει ότι εγώ δεν είμαι όπως είναι όλοι οι άλλοι, είμαι διαφορετικός, είμαι εκλεκτός. Υπάρχει χειρότερη έκφραση αντικοινωνικότητας από αυτήν; Από το να θεωρείς ότι εσύ είσαι μοναδικός, ανεπανάληπτος, ξεχωριστός, σπουδαίος, ισχυρός, δυνατός και όλοι οι άλλοι είναι ένα τίποτα μπροστά σου; Να η απόλυτη μοναξιά! Να η αφόρητη μοναξιά, να η κόλαση ζωγραφισμένη μέσα στην καθημερινότητα της ζωής ενός ανθρώπου! Και άραγε πόσοι άνθρωποι σήμερα δεν ζουν μία τέτοια κόλαση, όταν είναι κλεισμένοι στον εαυτό τους, όταν είναι

εγκλωβισμένοι στο κέλυφος του εγωκεντρισμού τους, όταν δεν μπορούν να δουν τίποτε άλλο πέρα από τη μύτη τους κι από τον εαυτό τους, όταν τους φταίνει όλοι, όταν όλοι είναι εχθροί, όταν στο πρόσωπο του κάθε άλλου ανθρώπου βλέπουν έναν εν δυνάμει αντίπαλο. Πώς να χαρούν την κοινωνικότητα, πώς να χαρούν τη σχέση!

Και δεν μένει μόνο σε αυτό, αλλά βλέπει δίπλα του έναν άνθρωπο διαφορετικό, τον Τελώνη, έναν άνθρωπο, ο οποίος δεν στέκεται στο μέσο του ναού αλλά έχει πιάσει μια γωνίτσα σκοτεινή, γονατιστός και προσευχόμενος και αντί να παραδειγματιστεί από αυτό, τον στοχοποιεί, τον στιγματίζει, δεν φτάνει μόνο που λέει ότι «ὅτι οὐκ εἰμὶ ὥσπερ οἱ λοιποὶ τῶν ἀνθρώπων» αλλά το πάει ένα βήμα πιο πέρα : «Δεν είμαι ούτε σαν αυτόν εδώ τον Τελώνη τον αμαρτωλό, τον άθλιο», «ἢ καὶ ὡς οὗτος ὁ τελώνης. Ἐρχεται να εμβαθύνει ακόμα περισσότερο στη μοναξιά του και στην κακία. Του δίνεται η δυνατότητα εκείνη την ώρα να επικοινωνήσει με έναν άνθρωπο που είναι και αυτός στο ναό, να προσευχηθεί μαζί του, να έρθει σε επικοινωνία μαζί του και αντί να αξιοποιήσει αυτή την ευκαιρία, αντί να αναρωτηθεί γιατί κλαίει αυτός ο άνθρωπος, γιατί χτυπιέται, γιατί φωνάζει «Ὁ Θεός, ἰλάσθητί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ», τι του συμβαίνει, πώς μπορώ να τον πλησιάσω, πώς μπορώ να έρθω πιο κοντά του, πώς μπορώ να γίνω ένα μαζί του, πώς μπορώ να γίνω φίλος του, πώς μπορώ να δείξω ένα ενδιαφέρον. Και αντί να ανοίξει η καρδιά του κλείνει ακόμη περισσότερο. Ήταν τόσο εγκλωβισμένος στον εγωισμό του, ήταν τόσο φυλακισμένος στις δήθεν αρετές του, που τελικά έχασε την ευκαιρία να δημιουργήσει έναν φίλο, να δημιουργήσει μία σχέση, να κάνει ένα άνοιγμα στην καρδιά του και στη ζωή του με τον Τελώνη. Κι ο Τελώνης όπως πολύ όμορφα ερμηνεύει ο Άγιος Ιωάννης ο Χρυσόστομος, κρατάει το κλειδί της κοινωνικότητας στα χέρια του, κρατάει το κλειδί της υγιούς κοινωνικής ζωής στα χέρια του και αυτό το κλειδί είναι η ταπεινοφροσύνη.

Και πώς εκδηλώνεται η ταπεινοφροσύνη; Ακούει τον Φαρισαίο να τον στιγματίζει, να τον λοιδορεί, να τον περιφρονεί, να τον υβρίζει ουσιαστικά να τον συκοφαντεί και ενώ θα μπορούσε ως άνθρωπος να διαμαρτυρηθεί και να του πει : «έλα δω ρε φίλε, με ξέρεις, με ξέρεις από χθες; Γιατί μιλάς έτσι για το πρόσωπο, γιατί απευθύνεσαι έτσι για μένα; Ποιος σου έδωσε αυτό το δικαίωμα, μήπως σε προκάλεσα, μήπως σου είπα κάτι; Εγώ στέκομαι εδώ μέσα στον πόνο μου, σε μία γωνίτσα και προσεύχομαι κι εσύ έρχεσαι εδώ στο μέσο του ναού και με στοχοποιείς και φέρεσαι εναντίον μου;» Ούτε ακόμα και αυτό το απόλυτα δικαιολογημένο, αυτό το δικαίωμα που είχε ο Τελώνης, ούτε αυτού του δικαιώματος δεν έκανε χρήση, συνέχισε ταπεινά να προσεύχεται, συνέχισε ταπεινά να ζητάει το έλεος του Θεού, έμεινε προσηλωμένος στην πραγματική προσευχή, στην αμετεώριστη προσευχή, στην αληθινή νήψη, γιατί ο Τελώνης ήταν ο πραγματικά προσευχόμενος. Η προσευχή του Φαρισαίου τον απομάκρυνε και από τον Θεό και από τον άνθρωπο γι' αυτό βλέπουμε ότι είναι δυνατόν κανείς να «προσεύχεται» και τελικά να χάνει τον Θεό, να χάνει τον άνθρωπο. Η νηστεία

του, αντί να τον φέρει κοντά στο Θεό τον έφερε και τον έδιωξε μακριά από τον Θεό και μακριά από τον άνθρωπο και η ελεημοσύνη του για την οποία καυχήθηκε ότι καταβάλλει το 10% των εσόδων του σε φιλανθρωπίες, αντί να τον οδηγήσει κοντά στο Θεό, αντί να τον οδηγήσει κοντά στον άνθρωπο τον οδηγεί σε ακόμα πιο βαθιά στην κόλαση του.

Κι ο Τελώνης, ο οποίος δεν είχε να προσκομίσει καμία αρετή, ο οποίος δεν είχε να προσκομίσει κανένα κατόρθωμα, ο οποίος δεν είχε να παρουσιάσει κανένα ανδραγάθημα παρά μονάχα την ταπεινότητα του, παρά μονάχα την ειλικρίνεια του, παρά μονάχα την αυτογνωσία του, παρά μονάχα τη γυμνή του αλήθεια, ο Τελώνης συνάντησε και τον Θεό και τον άνθρωπο και γι' αυτό ο ίδιος ο Χριστός τον φέρει ως παράδειγμα του δικαιωμένου ανθρώπου και γι' αυτό το λόγο έτσι ολοκληρώνεται το ευαγγελικό ανάγνωσμα ότι «ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται».

Άρα η ταπεινοφροσύνη, η ταπεινότητα, η σεμνότητα, η σύνεση, η αίσθηση του εαυτού μας, της αλήθειας μας, των ορίων μας, η ρεαλιστική γνώση του εαυτού μας, η ενσυναίσθηση και η κατανόηση του διπλανού αποτελούν προϋποθέσεις για να συναντήσουμε, να υπαντήσουμε τον Κύριο, για να συναντήσουμε τον συνάνθρωπο, για να δούμε το πρόσωπο του Θεού στο πρόσωπο του αδελφού μας, για να μπορέσουμε να πορευθούμε μέσα στη ζωή μας με πραγματικές και αληθινές σχέσεις. Ο τελώνης δεικνύει την οδό της Υπαπαντής».

Στην Αρχιερατική Θεία Λειτουργία μεταξύ των πιστών παραβρέθηκε η Δήμαρχος Αμφίκλειας – Ελάτειας κ. Αθανασία Στιβακτή με μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου, καθώς και εκπρόσωποι άλλων φορέων και συλλόγων του τόπου.

[Δείτε ΕΔΩ περισσότερες φωτογραφίες](#)

Φωτογραφίες: Δημήτριος Ανάγνου